

Til kunnskapsdepartementet

Saksbehandler aho
Vår dato 12.04.2012
Vår referanse 2012/56-1
Deres dato
Deres referanse

Høringssvar fra Foreldreutvalget for barnehager (FUB) til forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning

Foreldreutvalget for barnehager (FUB) takker med dette for muligheten til å gi høringssvar til ny forskrift til barnehagelærerutdanning! Utdanningen må tilby kompetanse av høy kvalitet for de som utdanner seg til arbeid i barnehagen.

De minste barna må sikres et profesjonelt tilbud av høy standard der trygghet, gode relasjoner, lek, opplevelser, varm omsorg og utvikling er viktige grunnelementer. FUB er opptatt av at barnehagen har en egenfunksjon og ivaretar sentrale verdier. God omsorg og lek er viktige kjerneverdier. Lek har en verdi i seg selv og er betydningsfullt både som uttrykksform og arena for uformell læring. Kvaliteten på kompetansen hos de ansatte er avgjørende for kvaliteten på barnehagetilbudet. De minste barna kan nødvendigvis ikke selv sette ord på innholdet og kvaliteten på tilbudet, og har behov for pedagoger med en solid praksis som er fundert på et bredt og kvalitativt teorigrunnlag.

FUB ser med tilfredshet at utdanningen øker til 160 studiepoeng og at det blir en obligatorisk bachelor-oppgave. Videre ser vi det som positivt at utdanningen blir mer transparent ved at studentene i større grad får en likere utdanning uavhengig av studiested. Vi ser det også som en styrke at høgskolene kan tilby tillegg av fagkretser i fordypninger og at det legges til rette for master. Det vil være av stor betydning at de seks kunnskapsområdene defineres med tydelige kunnskaps og ferdighetsmål i de nasjonale retningslinjene. Spesielt er dette betydningsfullt for de kreative fagene som sang, dans, teater og musikk som må sikres en tydelig plass i utdannelsen. Kreative uttrykksformer kan sies å være barnets egen

uttrykksform og har også betydning for utvikling av andre områder (Ann Bamford, The Wow Factor, 2006). Også pedagogikk må tydeliggjøres i målene slik at styrken som det har hatt som eget fag opprettholdes, når det nå går fra å være et eget fag til å integreres i alle kunnskapsområdene.

FUB merker seg at det forslås å endre tittel fra førskolelærer til barnehagelærer. FUB mener at i og med at "barnehage" er en del av tittelen, gjenspeiler den nye tittelen mer enn tidligere profesjonen. Ordet "lærer" er gjerne forbundet med skole og tradisjonelle lærer- og elev -roller i en relasjon der læreren står over eleven i rang. Det er fra FUBs ståsted viktig å arbeide for mer likeverd mellom lærer og barn og en bredere forståelse av oppgavene til læreren, selv om dagens lærerrolle er preget av en utvidet funksjon og forståelse av det pedagogiske. FUB tenker her på læreren som pedagog; en rollemodell, igangsetter, veiviser, tilrettelegger, lekekamerat, omsorgsperson og kunnskaps giver. En som behersker kompleksiteten i yrket ved å alternere mellom de ulike rollene. FUB er opptatt av den læringen som foregår gjennom uformell lek og opplevelser. For lærerrollen innebærer det et økt fokus på barns medvirkning og barnets egne uttrykksformer og å kunne improvisere i læringsprosessen.

FUB ser imidlertid med bekymring på at samarbeidet med hjemmet og foreldrene har fått liten plass i forskriften. I barnehageloven er samarbeidet med foreldrene styrket i formålsparagrafen og opprettelse av det nasjonale foreldreutvalget er vedtatt i Stortinget og vil bli hjemlet i den reviderte barnehageloven.

Det er kun to mål i forskriften som omhandler foreldrearbeidet, dette er:

§ 1. Virkeområde og formål, femte avsnitt:

Forskriften skal sørge for at utdanningen gir kvalifikasjoner for å ivareta barnas behov for omsorg, lek, læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Utdanningen skal gi kompetanse til å ivareta mangfoldet i barnehagen, herunder økt andel barn under tre år, barn med særskilte behov og minoritetsspråklige barn. Videre skal utdanningen vektlegge betydningen av samarbeid, forståelse og dialog med barnas hjem.

§ 2. Læringsutbytte, Ferdigheter og femte prikkpunkt:

Kan anvende relevante faglige verktøy og uttrykksformer i egne læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i samhandling med foresatte, og i forhold til relevante eksterne instanser.

FUB mener at samarbeidet med foreldrene og forståelse for hva samarbeidet med foreldrene innebærer, må styrkes i forskriften. I denne sammenheng foreslår FUB at utdanningen også styrkes når det gjelder kommunikasjon, ledelse og barnas miljø. FUB foreslår at følgende tekster tas inn i forskriften:

§ 2 Læringsutbytte

Kunnskaper

Har bred kunnskap om ledelse og kommunikasjon og innsikt i ulike ledelsesstrategier og kommunikasjonsformer.

Kjenner godt til områder som er betydningsfulle for foreldre og har god kunnskap om hvilken betydning samarbeidet med barnets hjem har for barnets utvikling og trivsel.

Har god kunnskap om tiltak og virkemidler som fremmer barnas fysiske og psykososiale miljø.

Ferdigheter

Har god relasjonskompetanse og kan anvende ulike tilnæringsmåter for å oppnå god kontakt med alle foreldre.

Har gode samhandlingsferdigheter og kan anvende disse i arbeidet med foreldrenes medvirkning i barnehagens planleggings- og evalueringsarbeid.

FUB mener at utdanningens renommé må styrkes og at den nye forskriften må gjøres godt kjent. FUB ber om at det foretas en gjennomgang av hvordan dette arbeidet kan gjøres, og om eventuelt rekrutteringskampanjen "Verdens fineste stilling" skal forlenges. Det er viktig at det i arbeidet med å legge om utdanningen

blir et økende antall studenter som i framtiden vil foretrekke barnehagen som arbeidssted i mange år.

FUB ber om "Forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning" endres i tråd med innspillene.

FUB ser fram til at utdanningen til barnehagelærer blir styrket. Verdens fineste stilling må ha verdens beste barnehagelærerutdanning slik at den blir til det aller beste for barnet.

Med vennlig hilsen

Foreldreutvalget for barnehager

Lena Jensen, leder

Åse-Berit Hoffart, rådgiver